

Eğitim ve Kültür Alanındaki Gelişmeler

Kazanım Ders Notu - 21

» Tevhid-i Tedrisat Kanunu

Osmanlı'da birbirinden bağımsız ve farklı tarzda eğitim veren kurumlar bulunmaktaydı. Bu durum Osmanlı'da eğitimde, öğretimde ve kültürde birlik, bütünlük olmadığı göstergesiydi. 3 Mart 1924'te halifeliğin kaldırıldığı gün Tevhid-i Tedrisat Kanunu da çıkarıldı.

Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile;

- Eğitim ve öğretimde birlik sağlandı.
- Farklı kültürde bireylerin yetişmesinin önüne geçildi.
- Birbirinden bağımsız ve farklı eğitim veren tüm eğitim kurumları Milli Eğitim Bakanlığına bağlandı.
- Yabancı ve azınlık okulları devlet denetimine alınarak bunların millî kültürü zedeleyici eğitim yapmalarının önüne geçildi.
- Bu kanundan sonra çağın gerisinde kalan medreseler kapatıldı.

Hangi Atatürk ilkesiyle ilgilidir?

- Milliyetçilik
- Laiklik
- Halkçılık
- İnkılápçılık

Tevhid-i Tedrisat Kanunu

3 Mart 1924

Musiki Muallim Mektebi

1924

» Harf İnkılabı

Nedenleri

- Arapça harflerinin Türkçenin dil ve ses yapısına uygun olmaması
- Türkçenin okunup yazılmasının kolaylaştırılmak istenmesi
- Eğitim-öğretimin yaygınlaştırılmak ve çağdaş bir yapıya kavuşturulmak istenmesi
- Milli kültürün ve Türkçenin korunmak istenmesi

Sonuçları

- Okuma yazma kolaylaştı ve okur yazar oranı arttı.
- Arapçanın Türkçe üzerindeki etkisi azaldı.
- Milli dil ve kültürün gelişmesi sağlandı.
- Çağdaşlaşma yolunda bir adım atıldı.

Millet Mektepleri

Harf inkılabının başarıya ulaşması için bütün yurta okuma ve yazma seferberliği başlatıldı. Yeni alfabetin öğrenilmesi için **Millet Mektepleri** açıldı. Millet Mektepleri, okuma yazma bilmeyen okul çağının dışındaki yetişkinlere (16-45) yeni harfleri öğretmek için açılan kurumlardır.

Hangi Atatürk ilkesiyle ilgilidir?

- Milliyetçilik
- İnkılápçılık

Harf İnkılabı

1 Kasım 1928

Millet Mektepleri

1928

Güzel Sanatlar Akademisi

1928

Türk Tarih Kurumu

12 Nisan 1931

Türk Dil Kurumu

12 Temmuz 1932

Üniversite Reformu

1 Ağustos 1933

» Türk Tarih Kurumu

- Türk tarihinin sadece Osmanlı ve İslam tarihiyle sınırlı olmadığını göstermek
- Geçmişimizi araştırarak Türk tarihini aydınlatmak
- Türklerin dünya uygarlığına yaptığı hizmetleri ve katkıları göz önüne sermek
- Milli tarih anlayışı oluşturarak milli kültürü korumak
- Yabancı tarihçilerin Türkler hakkında yaptıkları olumsuz propagandaları ortadan kaldırılmak için kurulmuştur.

» Türk Dil Kurumu

- Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarmak
- Konuşma ve yazı dili arasındaki birlikteliği sağlamak
- Türkçeyi bilim dili haline getirmek
- Türkçenin zenginliğini ortaya çıkarmak amacıyla kurulmuştur.

Bir milletin eğitimi, dili ve tarihi o milletin milli kültürünü ve milli kimliğini oluşturur. Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu, milli kültür ve milli kimliği geliştirmek amacıyla kurulmuştur.

Atatürk'ün mirasının bir bölümünü Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumuna bırakması, onun milli kültürü ve milli kimliğe verdiği önemi gösterir.

Hangi Atatürk ilkesiyle ilgilidir?

- Milliyetçilik

» Üniversite Reformu

“Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, başarıyı olmak için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlmin ve fennin dışında mürşit aramak gaflettir, cehalettir, dalalettir.” diyen Atatürk, bilimsel gelişmeleri hızlandırmak ve ulusal değerlere bağlı bilim insanları yetiştirmek istiyordu. Bu amaçla Türkiye'deki yüksekokreşimi incelemesi ve bir reform tasarıtı hazırlaması için İsviçre'den Prof. Dr. Albert Malche davet edildi.

Malche, yaptığı incelemeler sonucunda bir rapor hazırladı. Bu rapor temel alınarak yapılan üniversite reformu ile Osmanlı Devleti'nde 20. yüzyılın başlarında kurulmuş olan Darülfünun, 1933 yılında İstanbul Üniversitesine dönüştürüldü.

Üniversite Reformu Doğrultusunda Yapılan Çalışmalar

- Derslerde deney, gözlem ve uygulamalara ağırlık verilmiştir.
- Halk konferansları ve üniversite haftaları düzenlenerek üniversiteler halka açılmıştır.
- Üniversitelerin akademik personel, bina, birim ve malzeme ihtiyaçları giderilmiştir.
- Yurt dışından uzmanlar getirilmiş ve geleceğin bilim insanlarının yetişmesi sağlanmıştır.
- Darülfünunun adı, İstanbul Üniversitesi olarak değiştirilmiştir.
- Avrupa'daki çeşitli ülkelere, yetiştirmek üzere öğrenciler gönderilmiştir.

» Sanat ve Spor Alanında Yapılan Çalışmalar

Resim ve Heykelcilik Alanında Yapılan Bazı Çalışmalar

Atatürk *“Bir millet ki resim yapmaz, bir millet ki heykel yapmaz, bir millet ki fennin gerektirdiği şeyleri yapmaz; itiraf etmeli ki o milletin ilerleme yolunda yeri yoktur. Halbuki bizim milletimiz, medeni ve ileri olmaya layıktır ve olacaktır.”* ifadeleriyle sanatın önemine vurgu yapmıştır.

- Ankara'da "Türk İnkılap Sergisi" açılmıştır.
- Resim öğretmeni yetiştirmek amacıyla Gazi Eğitim Enstitüsünde bir bölüm açılmıştır.
- 1937 yılında İstanbul'da "Resim ve Heykel Müzesi" açılmıştır.
- Sanayi-i Nefise Mektebi, Güzel Sanatlar Akademisine dönüştürülmüştür.

Müzik Alanında Yapılan Bazı Çalışmalar

- 1924 yılında müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla Musiki Muallim Mektebi açılmıştır.
- Avrupa'ya müzik eğitimi için öğrenciler gönderilmiştir.
- Atatürk tarafından ilk Türk operasının kurulması için Adnan Saygun, ilk konservatuvarın kurulması için Cemal Reşit Rey görevlendirilmiştir.

Spor Alanında Yapılan Bazı Çalışmalar

- Atatürk, ata sporlarımızdan en çok güreşi sevmiştir, millî güreşçilerimizi hem maddi hem de manevi olarak desteklemiştir.
- 1922 yılında İstanbul'da Türkiye'nin ilk spor teşkilatı olan "Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı" kurulmuştur.
- Beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek amacıyla Çapa Muallim Mektebi açılmış ve bu okula yurt dışından sporcular getirilerek ders verdirilmiştir.

Tevhid-i Tedrisat
Kanunu

3 Mart 1924

Musiki Muallim
Mektebi

1924

Harf
İnkılâbı

1 Kasım 1928

Millet
Mektepleri

1928

Güzel Sanatlar
Akademisi

1928

Türk Tarih
Kurumu

12 Nisan 1931

Türk Dil
Kurumu

12 Temmuz 1932

Üniversite
Reformu

1 Ağustos 1933